

hjælper Husseieren paa Landet. Dette med Hensyn til den ene Indvending, nemlig den, at Tilfældene ikke vare fuldstændig analoge. Den anden Indvending, som fremkom fra Ministerens Side, var den, at der ikke var den Trang til dette Lovforslags Anvendelse paa Kjøbstadeieendomme som paa Landeieendomme. Han formentte, at det vilde være lettere for Kjøbstadarbeideren, der eier et Hus, at faae Laan, end det vilde være for Landarbeideren. Jeg tror, at den ærede Minister i saa Henseende har Ret. Jeg tror, at det snarere vil være vanskeligt for den lille Husseier i Kjøbstaden at faae Laan, end det vil være for Landarbeideren. Jeg skal i saa Henseende henvise til, hvad den ærede 4de Lands- thingsmand for 6te Kred. (W. Petersen), som jeg forudsætter har nogen Indsigt i den Slags Forhold, bemærkede under 1ste Behandling. Han sagde, at naar der gjøres Noget for Landarbeiderne, bør der ogsaa gjøres Noget for Kjøbstadgrundeierne; thi det er vist og sandt, at, har det været besværligt for de Første at faae Laan, har det ogsaa været det for de Sidste. Jeg tror, det forholder sig rigtigt. Vilde vi saaledes henvise til Nabolaan, saa tror jeg nok, at Forholdene paa Landet føre med sig, at det er lettere for Smaa- mænd paa Landet at faae Laan end i Kjøbstæderne, og hvad angaar Laan i Sparekasser, da tror jeg, det forholder sig paa samme Maade. Den ærede Ordfører var rigtignok af en anden Mening, men jeg har ogsaa endel Erfaring om, hvorledes det har sig med Sparekasselaan, og min Erfaring gaar ud paa, at det er lige saa let for den lille Landboer at faae Laan af Sparekasser, som det er for Kjøbstadbeboeren. Det ligger ogsaa i Forholdets Natur; thi de fleste Sparekasser ere Sparekasser for Kjøbstæderne med nærmeste Omegn. I Sparekassjebestyrelsen sidde saavel Landboere som Kjøbstadbeboere. Der vil derfor blive sørget ligesaagodt for Landboerne som for Kjøbstadbeboerne med Hensyn til at faae Laan. Men det maa nu forholde sig, som det vil, det er en absolut Betingelse for, at Kjøbstadbeboerne skulle kunne faae Laan, at der er Penge at faae; men der er ikke altid Penge i Sparekassen. I en Kreditforening derimod er der altid Penge at faae, naar man har Pant at stille. Nu har man her- til bemærket: Ja, men Kjøbstadbeboerne kunne jo ogsaa faae Kreditforeningslaan; de kunne jo laane i de nuværende Kreditforeninger. Den samme Betragtning kan jo imidlertid ogsaa gjøres gjældende med Hensyn til Landboerne. Ganste vist veed jeg, at Forholdene i Jylland ere noget forskjelligte for Landboerne og for Kjøbstadbeboerne, men paa Nerne ere de i Grunden akkurat de samme. Grændsen er 600 Kroner, og dersom det, uanset at man paa Nerne i den bestaaende Kreditforening kan faae Laan paa ikke under 600 Kroner, er Hensigtsmæssigt, at man opretter en særlig Kreditforening for smaa Landeieendoms- besiddere paa Nerne, saa tale jo akkurat de samme

Hensyn for Oprettelsen af en Kreditforening for de smaa Eiendomsbesiddere i Kjøbstæderne paa Nerne. Sagen er jo nemlig den, at selv, om de kunne erholde et Laan i den nuværende Kreditforening, saa er der dog særlige Goder forbundet med at faae Laan fra de Kreditforeninger, som her fore- slaas oprettede. Det er jo netop Hensynet til disse Smaaamænd, som gjør, at man vil udstyre disse Kreditforeninger med de her omhandlede Begunstigelser, idet man blandt Andet vil fritage dem for at afholde Udgiften til Lagation, som jo er temmelig betydelig. Dernæst vil jeg ogsaa tage særlig til Indtægt for Kjøbstadeieendomme det, som blev anført af den ærede Ordfører, idet han sagde, at det, der gav disse Kreditforeninger deres store Betydning, var, at, naar man skulde have et Kreditforeningslaan nu, saa blev det meget kost- bart, idet man maatte tage Kreditforeningsobli- gationer, som staa i en lav Kurs, for Laanet, og naar man skulde sælge dem, led man et stort Tab derved, medens disse Kreditforeningers Obligationer paa Grund af Statens Garanti vilde komme til at staa høit. Jeg antager, at de omtrent ville komme til at staa i Kurs med de kongelige Obligationer. Det er det, som giver disse Kreditforeninger deres store Betydning for Smaaamanden, men naar det giver dem stor Betydning for Smaaamanden paa Landet, saa maa det jo ogsaa give dem stor Betydning for Smaa- manden i Kjøbstaden, og jeg kan ikke indse, hvor- for han ikke ligesaavel skal være delagtig i dette Gode som Husmanden paa Landet. Den ærede Landsthingsmand for Hillerød (Møller) bemærkede igaar, at det var en temmelig almindelig Fore- stilling omkring i Kjøbstæderne, at Kjøbstæderne vare særlig ugunstig stillede med Hensyn til Lov- givningen, idet der var en almindelig Forestilling om, at det var meget vanskeligt ad Lovgivningens Veie at opnaa Forbedringer i Kjøbstædernes Raar. De, som leve i Kjøbstæderne, ville vide, at dette er et meget hyppigt Diskussionshema, hvor Re- presentanter for de forskjellige Kjøbstæder komme sammen, og naar jeg tænker mig dette Lovforslag vedtaget, uden at Vædringsforslaget under Nr. 1 bliver vedtaget, saa tror jeg ikke, at man omkring i Kjøbstæderne vil kunne fornstaa, hvorfor det ikke havde været muligt at opnaa de samme Begun- stigelser for Kjøbstadarbeiderne, som man havde opnaaet for Landarbeiderne. Jeg nærer imidler- tid ogsaa det Haab, at dette nok skal naas. Jeg haaber, at Vædringsforslaget under Nr. 1 skal blive vedtaget, ja, jeg nærer endog det Haab, at den ærede Ordfører tilsidst vil stemme for det. Den ærede Ordfører gjorde igaar en Bemærkning om, at han havde forandret sin Opfattelse, og jeg forstod ham saaledes, at, imedens han tidligere havde havt den Anskuelse, at Loven burde anvendes paa Kjøbstæderne med, saa havde han nu forandret sin Anskuelse. Det glæder mig imid- lertid af hans Ytringer idag at have hørt, at